Pályázati információs nap az ELI-hez kapcsolódó kutatásokat ösztönző felhívásról

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal január 30-án információs napot tartott a szegedi lézerközponthoz kapcsolódó pályázat (a Nemzeti kiválósági program „A” alprogramja) iránt érdeklődő kutatók, fejlesztők számára.

A 80 milliárd forintból megvalósult szegedi létesítmény a Csehországban és Romániában hasonló nagyságú forrásból megépült lézerkutatási központokkal együtt várhatóan 2019-től működik majd teljes kapacitással. A három ELI-intézmény kormányzati képviselői és az Európai Bizottság kutatásért felelős biztosa 2017 végén megállapodtak, hogy a berendezések egy Európai Kutatási Konzorcium (ERIC) részeként hogyan teszik majd lehetővé a világszínvonalú kutatásokat.

Pálinkás József, az NKFI Hivatal elnöke elmondta: ahhoz, hogy a konzorcium vonzó legyen a jövőbeli tagok kutatói számára, erős magyar kutatócsoportokra is szükség van. Az NKFI Hivatal 1 milliárd forint keretösszegű „ELI-hez kapcsolódó, elsősorban kísérleti kutatások Nemzeti Program” című pályázata három-négy kutatást támogat majd.

Fülöp Zsolt, az ELI-konzorcium nemzetközi koordinációjáért felelős rendkívüli követ elmondta: 2019-től a magyar kutatóknak a többi ország kutatóihoz hasonlóan versenyezniük kell a berendezések használatáért, az ún. „nyalábidőért”, egy tudományos bizottsághoz nyújtva bep ályázatukat. A létesítmények biztosítják a lézerek működését, és a pályázatokon nyertes kutatócsoportok, a felhasználók a lézerek mellé építik meg kísérleti berendezéseiket. Minden pillér nyalábidejének egy részét (az elképzelések szerint 20 százalékát) a hazai kutatók használhatják, de az ő pályázataikat is nemzetközi bírálóbizottság értékeli. A hazai kutatók erre a nyalábidőre és a „nemzetközi” nyalábidőre is pályázhatnak.
Fülöp Zsolt előadása letölthető: Az ELI nemzetközi háttere PDF (1184 KB)

Az ELI-ben tavaly novemberben közel 150 kutató dolgozott, és a létszám folyamatosan nő. A megjelent publikációk, konferencia-előadások száma is azt jelzi, hogy az ELI-ALPS működő kutatóintézet. Osvay Károly, a szegedi ELI–ALPS kutatási technológiai igazgatója elsősorban azt hangsúlyozta, hogy a szegedi abban tér el a másik két ELI-pillértől, hogy nagyon sokféle, lézereken alapuló forrást fejlesztettek/fejlesztenek. Maguk a lézerek is egyedülállóak, a lézerekkel keltett sugárzások nagy része, különösen az attoszekundumos források pedig még inkább azok lesznek. A szegedi berendezés egységei fokozatosan kezdik meg a működésüket, és a specifikációk az első időkben még változnak. A mostani kiválósági pályázat nyerteseitől elsősorban tudományos felhasználói kísérleteket várnak, amelyek magukba foglalhatják az ELI alapkutatási küldetéséhez szorosan kapcsolódó eszközök kifejlesztését.
Osvay Károly előadása letölthető: The ELI-ALPS research infrasructure - collaboration possibilities in the NKFIH-NKP program PDF (5282 KB)

Dósa Gábor, az NKFI Hivatal Támogatáskezelési és Innovációs Főosztályának helyettes vezetője ismertette a pályázati felhívást, és kérdésekre válaszolva egyes pontokat részletesen is kifejtett:

- A magyarországi székhelyű vállalkozások, nonprofit szervezetek, egyetemek, kutatóintézetek (tehát kutató- és tudásközvetítő szervezetek) önállóan vagy konzorciumban is pályázhatnak. A kutató-tudásközvetítő szervezetnek való megfelelést az intézmény alapító okiratával is igazolni szükséges. A projekt futamideje 3-4 év. A munkát 12 hónapos mérföldkövekkel kell tagolni.
- A pályázati kiírásban megjelölt, legfeljebb 10 százalékos rezsiköltség az „általános rezsire” vonatkozik (pl. közüzemi szolgáltatásra, internetre), és el kell vele számolni.
- A kutató-tudásközvetítő szervezeteknek a projekt összköltségének legalább 35 százalékát kell vállalniuk, ha a projekten ipari partnerrel dolgoznak együtt. A pályázat értékelése során a reális költségtervezést is figyelembe veszik a bírálók.
- A pályázatban a teljes munkaidő egyenértéket (FTE) is meg kell adni, és értékét az esetleg párhuzamosan futó kutatási témapályázatban szereplő értéken túl kell meghatározni. A pályázathoz szükséges életrajzok nem vihetők át automatikusan a kutatási témapályázatokat kezelő (különálló) rendszerből.
- Új elem a pályázati kiírásban szereplő (a beszerzett eszközökre vonatkozó) kutatási infrastruktúrához nyújtott beruházási támogatás. Ez a kutató-tudásközvetítő intézmények esetében nemcsak az amortizációt, hanem a teljes bekerülési költséget fedezi, ha a beszerzett eszköz a kutatóközösség számára elérhető (de a nyilvános elérés nem jelent ingyenes használatot). E feltétel teljesítését támogatja a Hivatal által létrehozott kutatási infrastruktúra-regiszter. Ilyen eszköz lehet például az ELI-ben megépítendő, hosszú távon használható kísérleti berendezés.
- A költségvetés realitásának alátámasztására, a piaci áraknak való megfelelés igazolására az államháztartási előírásoknak megfelelően igazoló dokumentációra (ún. indikatív árajánlatokra) van szükség, amelyeket csatolni kell a pályázathoz. A projekt végrehajtása során az ajánlatokban rögzített eszközök természetesen módosulhatnak, ehhez a legtöbb esetben szerződésmódosításra sincs szükség, csupán bejelentési kötelezettség áll fenn a Hivatal felé. Ha azonban a betervezett vagy módosított eszköz beszerzése drágább lesz a tervezettnél, arra a Hivatal nem biztosít többletforrást.

Dósa Gábor előadása letölthető: Nemzeti Kiválósági Program - 2018.1.2.1-NKP (392 PDF)